

23 במרץ 2026

אולגה גולדשמידט
מהנדסת הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
מועצה מקומית ירוחם
באימייל: olgag@ylc.org.il

לכבוד
נילי אהרון
ראש הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
מועצה מקומית ירוחם
באימייל: Nili@ylc.org.il

דחוף!

שלום רב,

הנדון: חיבור בית הספר ביישוב רח'מה לחשמל

הרינו לפנות אליכם בדחיפות בשם של תושבים ולבקש כי תפעלו לאלתר לחיבור בית הספר ברח'מה (להלן: **בית הספר**) לחשמל. הבקשה בדבר חיבור בית הספר לחשמל (להלן: **הבקשה**) נמצאת על שולחנך זה זמן ממושך, מבלי שניתנה בה כל החלטה. הסמכות לאישור הבקשה האמורה מצויה בידיכם, בהיותכן הרשות המאשרת כהגדרתה בסעיף 157א(א) לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 (להלן: **הרשות המאשרת**), המורכבת מיו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה וממהנדס הוועדה. גרירת הרגליים המכוונת באישור הבקשה פוגעת קשות בזכויותיהם של תלמידי רח'מה לחינוך ולשוויון, ומהווה חריגה משמעותית מחובותיכם כגוף מינהלי ככלל וכרשות מאשרת בפרט. נפרט:

1. בבית הספר ביישוב רח'מה לומדים כ-400 תלמידים תושבי המקום בכיתות א'-ט'. בית הספר כולל כיתות לימוד, כיתת מחשבים, כיתת מדעים, חדר מינהלה, חדר מורים וספרייה – כולם במבנים יבילים. ההיתר להקמתו ניתן בספטמבר 2019, והוא נפתח שנה לאחר מכן.

2. כיום, החשמל מסופק לבית הספר באמצעות גנרטור, הניצב בשטח בית הספר. הגנרטור רועש, מזהם ומסוכן מאוד לבריאות התלמידים וצוות בית הספר והתושבים שחיים בסביבת בית הספר. בשל גודלו, הוא תופס מקום שנועד לטובת הקמת כיתה נוספת, אשר יש בה צורך דחוף בשל התלמידים שעתידיים להצטרף לבית הספר בשנה הבאה. בנוסף, בשל עלותו הגבוהה של הגנרטור, תושבי היישוב אינם יכולים ליהנות ממשאבי בית הספר בתום יום הלימודים. בשונה משכניהם היהודים, נמנעת מהם פעילות רצופה בשעות אחר הצהריים, כמו חוגים, תגבורי עזר או שימוש בספרייה. בהיעדר חיבור יציב לחשמל, שגרת הלימודים עלולה להיפגע בשל גורמים בלתי צפויים כמו תקלות בהפעלת הגנרטור, והתלמידים עשויים למצוא את עצמם ללא תנאים בסיסיים כמו תאורה, חימום, מזגן או מחשבים.

3. למיטב הידיעה, הבקשה לחיבור בית הספר לרשת החשמל הוגשה על ידי המועצה האזורית נווה מדבר ומצויה על שולחנך זה זמן רב, מבלי שנתקבל כל סירוב או החלטה מנומקת. זאת, באופן מכוון ומוצהר: בתחילת פברואר האחרון, במענה לשאלתה שהוגשה על ידי חבר המועצה איתן דלח, שעניינה היעדר הטיפול בבקשה, השיבה ראש מועצת ירוחם, המשמשת גם כיו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ירוחם, כי "לא ניתן להתייחס לבית ספר רח'מה ללא הקשר לדיון בדבר מיקום יישוב הקבע. התכנון הנוכחי של יישוב הקבע לרח'מה פוגע משמעותית בירוחם, וזאת לאור ההתרחבות הצפויה של ירוחם בשנים הקרובות [...] אם נאפשר את הקמת רח'מה

* עיקר מימונה של עמותת במקום הינו מישויות מדיניות זרות.

במקום המתוכנן, נמצא את עצמנו עם שכונה בדואית בתוך ירוחם. את זה אין בכוונתנו לאפשר. כל אישור, ולו זמני, יכול להשפיע על המשא ומתן אותו או מקדמים מול הרשויות הרלוונטיות באשר למיקום יישוב הקבע [...] אני אישית לא אחתום על שום מסמך שלמעשה אומר שהמועצה כן מאשרת את המיקום של רח'מה במיקום הנוכחי שלה [...] עד שלא יימצא פתרון, לא מתכוונת לחתום על שום דבר. ושיביאו אותי לבג"ץ" (ראו: ישיבת מליאת המועצה מן המניין מיום 1.2.2025, כפי ששודרה בעמוד הפייסבוק של מועצה מקומית ירוחם [דקות-50: 11: 20 [לסרטון](#)]).

4. מדבריה של ראש המועצה, עולה כי הסיבה לאי-אישור הבקשה האמורה היא רצונה לדחוק את תושבי רח'מה מביתם, הרחק משטחי ירוחם, תוך שימוש ברווחת ילדי רח'מה כקלף מיקוח בשאלה הרחבה יותר אודות מיקום וגבולות יישוב הקבע. ברור מאליו כי אלו אינם שיקולים שרשות מאשרת רשאית לשקול שעה שהיא בוחנת בקשה מעין זו: בפסיקה רבה נקבע כי הסמכות שניתנה לרשות המאשרת לפי סעיף 157א לחוק התכנון והבנייה מתמצה בסמכות טכנית בלבד, ואין מקום להפוך את ההליך הטכני של אישור בקשה לחיבור לחשמל ל"מקצה שיפורים" לצורך תקיפת היתר בנייה שניתן כדין בטענות שלא הועלו בשעת הכושר המתאימה (ע"א 482/99 בלפוריה מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה – יזרעאלים, פ"ד נו(1) 895, 909-910 (2001); (עת"מ (י-ם) 1193/09 בר-און נ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה מטה יהודה פסקה 9 (16.1.2012)). בהתאם, הרשות המאשרת נדרשת לאשר את חיבור המבנה המבוקש לתשתיות למעט מקרים חריגים בלבד, למשל, מקרים בהם יש מניעה ברורה לאכלוס המבנה, בשל סכנה בטיחותית (ערר (תו"ב צפון) 2002/17 אריש נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה גליל מזרחי פסקאות 33-35 (4.10.2017)).
5. יצוין, כי בית הספר פועל במקום מאז שנת 2020 בהתאם להוראות תוכנית מתאר מחוזית תמ"מ/מ/2/40/14/4/ב שינוי מס' 1 שקיבלה תוקף בשנת 2017, ועל סמך היתר בנייה שניתן כאמור על ידי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ירוחם בחודש ספטמבר 2019. ככל הידוע כלל המבנים הוקמו על פי אותו היתר ולכן אין מניעה לחברם לרשת החשמל.
6. עוד נציין כי בהתאם להחלטת הממשלה מס' 579 מיום 3.11.2021 ובהמשך לה החלטה מס' 1362 מיום 10.4.2022, נקבע בהתבסס על המלצת המועצה הארצית לתכנון ובניה, כי יש להקים שלושה ישובים חדשים עבור האוכלוסייה הבדואית בנגב באזורים רח'מה, עבדה וח'ישם א-זנה. בנסיבות אלה, אין בסמכותה של ראש מועצת ירוחם לפעול בניגוד להחלטות ממשלה מחייבות, ובוודאי שלא לסכל את יישומן משיקולים זרים, לרבות שיקולים אישיים פסולים.
7. למעלה מן הצורך יובהר כי על אף עמדתה של ראש מועצת ירוחם, מיקומו הנוכחי של בית הספר בתוך מרכז השירותים אינו מצוי במחלוקת או במשא ומתן ולא צפוי להשתנות, להפך. הוא צפוי להתרחב על מנת לתת תשובה לצרכיהם הרבים של התושבים, כגון מרכז לפעילות נוער והקמת מרכז לשירותי רווחה. בית הספר שנמצא במרכז השירותים הוא בית ספר מוכר ומוסדר על ידי משרד החינוך ומופעל על ידי המועצה האזורית נווה מדבר.
8. ברור, אם כך, כי התנהלות הרשות המאשרת אינה סבירה ומבוססת על שיקולים זרים ובלתי ענייניים, שגוף מינהלי אינו רשאי לנקוט בהם. בהתאם, הרשות המאשרת אינה רשאית לגרור רגליה במכוון בניסיון לדחוק תושבים מיואשים מביתם, אינה רשאית להשתמש מסמכותה ולמנוע חשמל מתלמידי בית ספר ללא כל הצדקה ואינה רשאית להשתמש בהליך טכני גרידא כדי לקדם אינטרסים אחרים.

9. יש לחזור ולהדגיש את הסיכונים הבריאותיים הרבים שגנרטורים מייצרים: הם פולטים גזים מסוכנים לאוויר ומייצרים רעש עז וקרינה בלתי מייננת החורגת מהרמה המותרת. על כן, הם מסכנים את בריאות סובביהם ומובילים לעלייה בתחלואה, כמו מחלות לב וריאה וסוגי סרטן שונים, וכן להחמרת מצבם של חולים כרוניים. עוד הם מייצרים סיכונים בטיחותיים רבים, וחושפים את אלו הנמצאים בקרבתם לכוויות, התחשמלות ופציעות נוספות. מסיבות אלו ממש, הגישו ארגון אדם טבע ודין וארגונים נוספים, ובהם איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל והמועצה הלאומית לשלום הילד, [עתירה](#) נגד שורת משרדי ממשלה בדרישה לחדול משימוש בגנרטורים במוסדות חינוך בנגב (בג"ץ 2381/24 אדם טבע ודין נ' משרד החינוך (תלוי ועומד)). להרחבה על נזקי הגנרטורים, ראו חוות דעתו של ד"ר אריה וגנר מיום 21.12.2023, נספח י"ח (עמ' 190-207) לעתירה הנ"ל.

10. מכאן, שמניעת חיבור בית הספר לחשמל אינה רק פוגעת בשגרת הלימודים, אלא גם מסוכנת ביותר לתלמידים, שמטבעם פגיעים במיוחד לסיכונים הבריאותיים והבטיחותיים המתוארים. התנהלות זו פוגעת בזכותם של התלמידים הבדואים לחינוך, לשוויון הזדמנויות ולבריאות, שמלכתחילה סובלים מהפליה בוטה, מהזנחה ממושכת וממחסור אקוטי בתקציבים ובכיתות זמינות.

11. נוכח הפגיעה הקשה בתלמידי רח'מה, אנו פונים אליכן ומבקשים כי תאשרו ללא דיחוי את חיבורו של בית הספר לחשמל. נבקש את תשובתכן המהירה על מנת לכלכל את צעדינו, לרבות פנייה לערכאות.

בכבוד רב,

אלזה בונייה, עו"ד סזאר יהודקין, מתכנן ערים יעל אגמון, מלווה חברתית וכלכלית

העתקים:

גב' מירי נבון, מנהלת מחוז דרום במשרד החינוך, באימייל: lishkadarom@education.gov.il

מר יובל תורג'מן, מנכ"ל הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב, באימייל:

Naamay@moag.gov.il

מר יובל קרפלוס, סמנכ"ל תכנון ברשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב, באימייל:

Yuvalka@moag.gov.il

מר סלאמה עדיסאן, ראש מועצה אזורית נווה מדבר, באימייל: lishka@nevemidbar.org.il

מר מוחמד אבו קרינאת, מהנדס מועצה אזורית נווה מדבר, באימייל:

muhamed@nevemidbar.org.il